

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV.

ЦВЕТИ 17. МАРТА 1896.

БРОЈ 12.

излазе недељно један-пут

Цена:

За Србију на годину	6 динара
на поза године	3 "
За стране земље на годину	9 "

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТИЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД

А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАГАЈУ СЕ. — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

ГРАЂАНСТВУ БЕОГРАДСКОМ.

Устанак Таковски и предаја градова прославиће се и ове године у једно на Цвети.

Успомена на ова два светла момента у историји српској загрева срца свију Срба, а што на српском краљевском Престолу седи Потомак славних Обреновића, који су и створили ова два историјска дела, даје им разлога, да очекују бољу и сјајнију будућност.

Цео српски народ моли се и молиће се Свевишњем за здравље и дуг живот свога љубљеног Господара Краља Александра I, а Београђани ће прославити овај дан тим свечаније, што је успомена на предају градова њихова слава, и доласком на архијерејску службу у Саборној цркви, на благодарење у граду, кићењем домова заставама а увече осветљењем, и сада доказати да су достојни потомци Славних Предака.

Од Представништва општине града Београда, 16. марта 1896. године.

ЗАКОН

ОПШТИНСКОЈ МЕРИНИ (КАНТАРИНИ)
(од 31. јануара 1896. год.)

Чл. 1.

Све што се у јавном саобраћају прода по тежини или по запремини, а износи количину већу од 25 килограма или литара, мора се измерити на општинским мерилима, а мерина наплатити по одредбама овог закона.

Чл. 2.

Мерина се наплаћује у корист касе оне општине, у којој се роба прода. Али роба, која се увезе са стране, плаћаједном за свагда мерину на царинарници, а у корист касе оне општине, у којој је царинарница.

Чл. 3.

Свака општина дужна је имати довољно мерила прописаних законом о мерама.

Сем тога општине су дужне држати довољно поузданых мерача, који ће при ступању у ову службу положити заклетву прописану за општинске званичнике и кауцију за тачно вршење своје службе. Количину кауције одређује општински суд.

Чл. 4.

Ово право мерења и наплаћивања мерине општине не могу дати под закуп.

Чл. 5.

Поједине предмете индустријске производње као и оне побројане у чл. 10. овог закона, министар народне привреде може, по саслушању Привредног Совета, ослободити плаћања мерине.

Чл. 6.

Мерину плаћа прдавац.

На једну исту робу мерина се може само једном наплатити.

Чл. 7.

Провозна роба, као и роба која се извози на страну ради продаје, не подлежи мерењу општинским мерилима, па ни плаћању мерине.

Исто тако, не подлежи плаћању мерине ни она роба, која се предаје жељезници на возидбу и ту мери ради одређивања тежине, као ни она, која је изложена у чл. XI. закона о општој царинској тарифи.

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВ ТУРАКА

У ВЕЗИ

СА НАРОДНИМ СЕОБАМА У ТУЂИНУ

од 1459 — 1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

НАПИСАЛИ

Р. АГАТОНОВИЋ И П. М. СПАСИЋ.

(Академијски Савет Вел. Школе најрадио првом видовданском најрадом оашт. Београдске).

(НАСТАВАК)

Ту на скупшини утврде Срби своје захтеве у ових девет тачака:

1.) да се искорене дахије и да се укине чи-
флик; 2.) да 1500 пандура чува везира, док не дође царска војска; 3.) да се изда ферман, по коме ће сви да поштују права раје; 4.) да се плаћа ферманом (1793) одређена пореза; 5.) да се установе судови, где ће се раји судити, и да нико без суда не буде кажњен; 6.) да се дозволи подизање цркава, да се штује вера, да Турци не суде духовништву и не походе свадбе; 7.) да имају слободну трговину; 8.) да Срби слободно бирају кнезове и да цео народ избере свога преставника код Порте (као Мореја у Грчкој), преко кога би се све радило, па и данак купио и да се без његове дозволе не сме ни један изасланик досађивати кнезовима. Овај пре-

Чл. 8.

Роба, коју Држава сама и непосредно набавља за своју потребу, не плаћа мерину.

Сем тога, не подлеже плаћању мерине ни предмети који су са стране увезени, а намењени су:

а., за потребу Краљевог двора; и

б., за потребу Дипломатског кора.

Чл. 9.

На робу која износи количину већу од 25 килограма или литара, а у случајевима који нису овим законом изузети, наплаћује се у име мерине:

на тежине преко 25 килограма или литара до 50 закључно 0.05 динара;

на тежине преко 50 килограма или литара до 100 закључно по 0.10 динара;

на тежине преко 100 килограма или литара плаћа се од сваки 50 килограма или литара по 0.05 динара.

Ко затражи, да му се измери роба у количини до 25 килограма или литара, дужан је на име мерине платити 0.05 динара.

Чл. 10.

На сламу, сено, креч, мрки и камени угљ, цемент, земљу, руде у непрерађеном стању, наплаћује се половина таксе означене у горњем члану.

Чл. 11.

Продавци, који не врше одредбе овог закона, казниће се од 10—100 динара у корист касе месне општине.

Чл. 12.

Мерачи, који би се огрешили о чл. 9. овог закона, или би криво мерили, казниће се по §-у 382-ом кривичног законика.

Чл. 13.

Кривице по овом закону изриче месна општинска власт.

Чл. 14.

Жалбе противу пресуда општинских власти по кривицама разматрају надзорне власти.

Чл. 15.

Правила за вршење овог закона прописаће министар народне привреде.

Чл. 16.**Чл. 16.**

Закон овај ступа у живот кад га Краљ потпише, и тада престаје важити закон о општинској мерини (кантарини) од 25. априла 1890. г. (Зборн. 46. стр. 50.) и сви прописи који су на основу њега издати, а били би у противности са овим законом.

ПРАВИЛА

**ВРШЕЊУ ЗАКОНА О ОПШТИНСКОЈ МЕРИНИ
(КАНТАРИНИ)**

Чл. 1.

Све што се у јавном саобраћају продаје по тежини или запремини, т. ј. на килограм или литар, мора се измерити на општинским мерилима, сем оне робе, која се увози са стране и мери царинским мерилима (чл. 2. закона), као и оне, која износи количину мању од 25 килограма или литара.

Чл. 2.

Право мерења и наплаћивања мерине, општине не могу дати под закуп (чл. 4. закона).

Чл. 3.

Каква ће се мерила у јавном саобраћају употребљавати, предвиђено је законом о мерама (Збор. XXVI стр. 17.).

Чл. 4.

Општине морају имати мерила у оноликом броју, коликих број захтева промет пијачни и месна потреба.

Чл. 5.

За олакшицу промета мерила морају постојати на тржиштима.

Чл. 6.

Мерење се врши од изласка до заласка сунца, а ако би пијачна потреба захтевала, може се продужити и после тога времена.

Чл. 7.

На све предмете који се продају и измере на општинским мерилима, мора се платити мерина у корист општинске касе.

Чл. 8.

На све што се у кругу које општине прода, а подлежи плаћању мерине и износи количину већу од 25. килограма или литара, плаћа се ме-

град.⁽¹⁾ Да би дошли до потребне муниципије, Кара-Борђе је дозвао на скупшину и неке трговце, који се обвежу набављати по добар проценат потребе ратне.⁽²⁾ Односно унутрашњег уређења земље, посаветују се на скупшини о наименовању судија за одржавање реда код народа, који остаје, јер су виђенији људи ишли с војском у борбу — и то се прими.

Интересантна је свађа, која се том приликом изродила између Кара-Борђа и кнеза Теодосија из Ораша. Овај је још из раније био незадовољан с Кара-Борђем због његове нарави, а она непажња Теодосијева на Липару дала је повода Кара-Борђу, да га сматра за издајицу. Најзад дође и до оружја и Кара-Борђе уби⁽³⁾ Теодосија. Ис-

⁽¹⁾ Више о овом договарању веди код Ненадовића М. Мемоари, стр. 88—89.

⁽²⁾ Гласник срп. уч. др. књ. IV. стр. 150. — Гаја Пантелић прича, како је Кара-Борђе, да би набавио муниципије, а не смејући да удара порез, увео једном приликом 1 000 волова и дао трговцима за муниципију Гласник II. 263 — 264.

⁽³⁾ Гаја Пантелић вели да је Кара-Борђе убио Теодосија, што је био у дослужку с Турцима и што је хтео да спречи буну; као и за то, што је он главни кривач за недаљу на Јагодини, јер је био у договору с Кучук-Алијом Гласник II, 203.

(1) Види опширније код Ненадовића М. Мемоари стр. 288—290.

Урина по одредби чл. 9. закона о општинској мерини.

Такса се наплаћује:

На тежине преко 25 килограма или литара до 50 закључно по 0,05;

На тежине преко 50 килограма или литара до 100 закључно по 0,10;

Преко 100 килограма или литара плаћа се од сваких 50 килограма или литара по 0,05 дин.

Ко затражи да му се измери роба у количини испод 25 килограма или литара, дужан је на име мерине платити 0,05 дин.

Чл. 9.

Мерину плаћа продавац (први став чл. 6. закона.)

Чл. 10.

Право наплаћивања мерине на робу из унутрашњости земље има она општина, у коју се роба ради продаје донесе.

На робу са стране увезену ма за које место и сопственика у унутрашњости Србије наплаћена мерина на царинарници припада општини, у кругу које је царинарница (чл. 2. закона).

Чл. 11.

На једну исту робу мерина се може наплатити само једанпут (чл. 6. закона).

Према томе, она роба која се прода у једној општини, па је ту премерена и на њу мерина у корист исте општине наплаћена, па се препрода било у истој општини или у којој другој не подлежи новом плаћању мерине.

Чл. 12.

Ко затражи да му се роба поново измери, дужан је поново и мерину платити по чл. 8. ових правила.

Чл. 13.

На креч, цемент, земљу, сено и сламу наплаћује се на име мерине половине таксе, означене у чл. 8. ових правила (чл. 10. закона).

Чл. 14.

Мерина се не наплаћује на премер празних кола, кад се исти врши ради одређивања даре.

Чл. 15.

Ослобођава се мерине и плаћања меринске таксе:

а., мрки и камени угљ, лигнит и све руде у непрерађеном стању и

купљени Срби одобравају строги поступак одлучног вође.⁽¹⁾

Разишавши се са скупштине, војводе прикупе што више војске и на брзо се врате Београду. Турци приметивши их излете 9. маја из Београда и потуку се с Кара-Ђорђем; па убрзо разбију Крагујевчане и Рудничане и опколе дваестак Срба у једној кући у Топчијеру. Кад то чује прота М. Ненадовић — који је пре тога био сазвао месну скупштину ваљевске нахије, и уредио ко ће остати, а ко на војску ићи — пожури се са стрицем Јаком и са доста војске из Жаркова, па са једним топом изненади Турке, а охрабри Србе те се ови поврате на Турке и сузију их⁽²⁾. Ту стиже порука од Миленка Стојковића, да Турци Пожаревљани хоће само Кара-Ђорђу да се предаду, но о томе је већ било речи.

За време осуства Кара-Ђорђева Турци су чешће испадали из града, али су увек били одбијани, јер Срби формално опсадију Београд и утврде се од Саве до Дунава.

⁽¹⁾ Kallay B. Gesch. d. Serben, B. I. S. 395.

⁽²⁾ Ненадовић М. Мемоари, стр. 90—93.

б., млинарски и пиварски производи у опште (у смислу чл. 5. закона).

Чл. 16.

Тако исто ослобођава се мерења и плаћања меринске таксе:

а., у опште роба, која се на страну извози ради продаје;

б., роба, која се предаје железници на возидбу и ту мери ради одређивања тежине, и

в., све лекарије, хемикалије и фарбарије (чл. 9. закона).

Чл. 17.

Ко затражи да му се измери роба, именована у чл. 15. и 16. ових правила, платиће на име мерине половину таксе, означене у чл. 8. ових правила.

Чл. 18.

Мерина се не наплаћује на предмете који се са стране увозе, а намењени су:

а., за потребу Краљевог Двора;

б., за потребу Дипломатског Кора, и

в., за потребу Државну, кад Држава сама непосредно врши набавку (чл. 8. закона).

Чл. 19.

Општина мора држати довољан број поузданых мерача, који ће при ступању у ову службу положити заклетву прописану за општинске званичнике, и кауцију за тачно вршење своје службе.

Кауција се полаже у готовом новцу или у хартијама од вредности.

Величину кауције одредиће општински суд.

Чл. 20.

Мерачи су дужни вршити мерење по реду како им се ко од продаваца пријави.

Чл. 21.

При сваком извршеном премеру мерачи су дужни бесплатно издати сопственику измерене робе признаницу о измереној роби.

У овој признаници мора бити означено: број колета, укупна тежина, наименовање робе и сумма наплаћене мерине.

Чл. 22.

При наплаћивању мерине, мерачи су дужни придржавати се строго чл. 9. закона о општинској мерини

Чл. 23.

Све крвице по закону о општинској мерини извиђа и суди надлежни општински суд, у колико долазе у његову надлежност.

Чл. 24.

Продавац, који не врше одредбе овога закона, казниће општински суд од 10—100 динара у корист своје касе (чл. 11. закона).

Чл. 25.

Мерачи, који би се огрешили о чл. 8. ових правила (чл. 9. закона), или би криво мерили, казниће се по §-у 382 кривичног законика.

Чл. 26.

Жалбе противу решења или пресуде општинског суда подносе се у року од три дана, рачунајући од саопштења решења или пресуде (§ 15. кривичног поступка) надлежној полицијској власти, односно управи вароши Београда, чија су решења извршна.

Чл. 27.

Овим правилима замењују се правила о општинској мерини (кантарини) од 8. октобра 1894. год. П.Бр. 4045.

П.Бр. 1415.

6. марта 1896. год.

у Београду.

Министар
народне привреде,
Вучко Д. Стојановић с. р.

ОБЈАВА

Према члану 18-том правила о водоводу, одређену таксу за воду дужан је сваки сопственик зграде плаћати за сваки месец у напред, и то сваког првог дана у месецу.

Управа водовода од сада придржаваће се најстрожије ових правила и употребиће све законске мере противу оних, који према истим правилима не буду уредно плаћали одређену таксу за воду за сваки месец унапред.

Из канцеларије Управе водовода Београдског, 11. Марта 1896. год. В.Бр. 842.

годе нама у руке не дођу мртви или живи, никаква мира дотле нема, нити о миру говори — и с Богом.“ На то се Бећир-паша уплаши и рече: „Бег Ђорђе, отур! (врати се) отур! и кажи ми кога имаш да пошаљеш у Адакале, а ја ћу послати на стрица Репепа да их побије.“ Кара-Ђорђе послала Миленка, који их побије и главе им донесе. Срби пропусте Бећир-пашу у град, а он приста на оних девет тачака. Ну кад Срби заишту, да он на то пристане у присуству ћесарског изасланика, овај то одлучно одби. Кад за то дознаде Кара-Ђорђе рече: „Нема ту мира, од сад ће да буду бојеви велики.“ Гушанац — Алија са својим крџалијама био је у самој ствари гospодар у Београду, па стави под стражу Бећира. Ну овај се вешто искупи српским новцем обећавајући да ће у Цариграду радити за српску ствар. За овим Бећир-паша о Митрову-дне остави Београд и оде у Босну.

(Наставиће се)

⁽¹⁾ Kallay B. Gesch. d. Serben, B. I. S. 395.

⁽²⁾ О томе француски посланик у Цариграду вели: „ont fait assurer (од стране Срба) la S. P. de leur fidélité pourvu qu'elle leur permet de se débarrasser de ses (de deys) oppresseur (Споменик II, 4—5.)

⁽³⁾ М. Ненадовић вели да је Хаџи-бег сребрнички писао да он има 7500 — људи (Мемоари 96.) — Јоаким вели: 2 000—3 000 људи. (Споменик XIX стр. 33.) — А. Протић вели да је везир имао 3 000 војника (Споменик XIX. стр. 50.) што ће бити највероватније.

ОГЛАС

Управа грађевинског одељења општине београдске, држаће на дан 20. Марта тек. год. од 8 до 12 часова пре подне оферталну лицитацију за израду следећих посла:

1. Лицитацију за израду коцкасте и полукоцкасте калдрме по улицама града Београда у року од 3 године дана.

Кауција је 5.000 динара у готову новцу или у вредећим срп. државним папирима.

2. Лицитацију за израду тротоара по београдским улицама од правилних плоча, а за време од 3 године дана.

Кауција је 2.000 динара у готову новцу или у вредећим срп. државним папирима.

3. Лицитацију за калдрмишење београдских улица топчидерским ломљеним каменом за време од 3 године дана.

Кауција је 3.000 дин. у готову новцу или у вредећим срп. државним папирима.

За сваки од ових радова морају лицитанти поднети засебне оферте.

Услови могу се видити сваки дан у канцеларији грађев. одељења.

Из канцеларије управе грађев. одељења општ. београдске 12. марта 1896. год. ГБр. 387 у Београду.

ОБЈАВА

Управа општинске трошарине, према одобрењу суда општ. вароши Београда, АБр. 707, продаваће путем јавне лицитације на дан 28. марта т. год. 61 блузу и 64 панталона, старих расходованих.

Продаја ће се вршити од 2—5 сати по подне, у згради општ. трошарине.

Позивају се купци да означеног дана дођу на лицитацију.

Бр. 59. — Од Глав. Управе општ. трошарине 11. марта 1896. год. у Београду.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

У свима књижарама може се добити нова књига

СА БЕЛОГ ГРАДА

ПРИПОВЕТКЕ ИЗ БЕОГРАДСКОГ ЖИВОТА

Једно добро среће. — Регулација. — Стари јади. — Микина женидба.

Написао Вој. Карапанцић. — Илустровао С. Тителбах.

Цена 1 динар.

Београд — Књижара В. Валожића.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА ОПШТИНСКОМ КАНТАРУ
Од 1-га до 15. Овог месеца

ГЛАВНА КЊИГА	НАЗИВ РАЧУНА	ОБРТ		СТАЊЕ	
		ДУГУЈЕ	ПОТРАЖУЈЕ	ДУГУЈЕ	ПОТРАЖУЈЕ
1	Рачун благајне	7909 25	7731 38	177 87	—
2	" уписнине	—	194 50	—	194 50
3	" уплата	533	3198 —	—	2665 —
4	" залога	—	4400 —	—	4400 —
5	" камате и трошкова . . .	67 05	116 75	—	49 70
6	" оснивачких "	2 30	—	2 30	—
7	" 2% обвезница	7155 —	—	7155 —	—
8	" срећака кл. лутрије . . .	581 73	533 —	48 73	—
9	" губитка и добитка . . .	—	74 70	—	74 70
		16248 33	16248 33	7383 90	7383 90

29. фебруара 1896. год. у Београду.

Председник,
Ђ. Ж. Нешић с. р.

Деловођа,
Љуб. П. Ристић с. р.

Благајник,
Милија Јовановић с. р.

ЧЛНОВИ УПРАВНОГ ОДВОРА:

Урош Кузмановић с. р. **Танасије Д. Вељановић** с. р. **Милош П. Ђорђевић** с. р.

Овај извод сравнили смо са свима књигама, па смо нашли да је у свему исправан.

1. марта 1896. год.

Београд.

Председник контролног одбора,
К. Ј. Јанковић с. р.

ЧЛНОВИ КОНТРОЛНОГ ОДВОРА:

Илија Вучковић с. р. **Теофило Вуковић** с. р.

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАРОШИ БЕОГРАДА

У седмици од 7. Марта 1896. год. до 14. Марта 1896. год.
допутовало 831. путника — одпутовало 799. путника.

Постојбина приспелих путника :															
НОМА	Из Србије	Аустро-Угарске	Вене и Херцегов.	Дрин-Горе	Грчке	Турске	Бугарске	Румуније	Русије	Персиије	Француске	Италије	Осталих Европ. држава	Ван Европе	
776	55	590	159	17	1	1	28	2	1	1	13	12	1	4	1

Занимање путника :

Тешаци и економи	Занатлије	Трговни	Индустрија	Предузећа ачији и шпекуљ.	Гостионичари	Интелект. и војска	Ученци	Радници и помоћници	Пилјари и бозације	Надничари и сауде	Пролетаријат
34	74	371	1	6	16	145	41	49	5	41	—

14. марта 1896. год.

Из статистичког одељења општ. вар. Београда.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГ СУДА